خبر

وزیر خارجه در گفت‌وگو با جام‌جم:

اروپا نمی‌تواند ضعف خود را با ادعاهای ضدایرانی بپوشاند

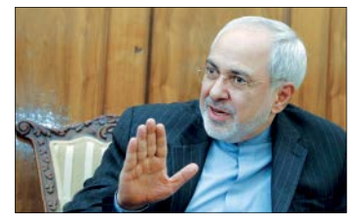

وزیر خارجه کشورمان در سومین سالگرد اجرای برجام با اشاره به تعلل اروپایی‌ها در راه‌اندازی کانال مالی ویژه برای تجارت با ایران، گفت: اروپایی‌ها برای پوشاندن ضعفی که در عمل به وظایفشان داشته‌اند به طرح برخی ادعاها علیه جمهوری اسلامی ایران روی آورده‌اند.

محمدجواد ظریف که به عراق سفر کرده است در گفت‌وگوی اختصاصی با خبرنگار اعزامی جام‌جم گفت: اروپایی‌ها در مقام حرف، خیلی خوب از برجام حمایت می‌کنند اما در عمل هنوز نتوانسته‌اند به وظایفشان عمل کنند.

وی با بیان این‌که نظرمان را بارها درباره عملکرد اروپا اعلام کرده‌ایم گفت: ما رایزنی‌های خود را با طرف اروپایی داریم اما منتظر آنها نیستیم.

وزیر خارجه کشورمان با اشاره به دور جدید سفرهای منطقه‌ای خود گفت: چند روز قبل در سفری به هند با مقامات این کشور رایزنی کردیم و الان هم در عراق هستیم و این رایزنی‌ها ادامه دارد.

ظریف با تاکید بر این‌که ما کار خودمان را انجام می‌دهیم گفت: اروپایی‌ها هم می‌توانند نشان دهند که آیا طرف قابل اعتمادی هستند یا نه اما این به معنای آن نیست که ما منتظر اروپایی‌ها می‌مانیم.

همچنین ظریف دیروز در نشست اقتصادی با بازرگانان و فعالان اقتصادی استان های بابل و کربلا گفت: هدف از حضور تجار و بازرگانان ما در کربلا صرفا اقتصادی نیست، بلکه هدفی زاییده از عشق است.

وی ادامه داد: هیچ وقت ایران عراق را ترک نکرده و نخواهد کرد. برای ما حتی در دوران جنگ نیز کربلا نقطه آمال بود.

وزیر خارجه اظهار کرد: ما و عراق حال و گذشته و آینده مشترکی داریم، در مبارزه با داعش و دیکتاتوری صدام شهید دادیم.

وی با بیان این‌که نیازی به تشویق ایرانیان برای حضور در کربلا نداریم گفت: صرفا باید موانع موجود را برداریم. چرا که اگر موانع برداشته شود حجم مبادلات تجاری میان دو کشور چندین برابر خواهد شد.

ظریف گفت: برای روابط ایران و عراق سقفی قائل نیستیم، در همه حوزه ها حاضر به همکاری با عراق هستیم.

سایه روشن

رئیس جمهور: در پرتاب پیام ناکامی‌های جزئی داشتیم

رئیس جمهور با اشاره به پرتاب ماهواره پیام که اولین ماهواره عملیاتی کشور بود، گفت: در این پرتاب موفقیت‌های خوبی داشتیم و البته ناکامی‌های جزئی هم به‌وجود آمد، اما در مجموع دستاورد مثبت و بسیار خوبی بود.

حسن روحانی در نشست مشترك هیات وزیران با استانداران افزود: هم در زمینه پرتاب‌کننده و هم در زمینه ساخت ماهواره به موفقیت‌های بالایی دست پیدا کردیم و این به‌آن معنا است که ایران امروز در این مسیر قرار گرفته و اشکالات جزئی که وجود دارد، ظرف چند ماه آینده برطرف خواهد شد./ایرنا

رد ادعای انگلیس درباره زاغری

دادستان تهران به ادعای اخیر دولت انگلیس درباره نازنین زاغری واکنش نشان داد و گفت: محکومان امنیتی از لحاظ تماس تلفنی، ملاقات با خانواده و استفاده از امکانات پزشکی در بهترین وضعیت قرار دارند.

به گزارش میزان، عباس جعفری‌دولت‌آبادی در جمع خبرنگاران اظهار کرد: خانم نازنین زاغری و چند نفر دیگر محکومانی هستند که به جرایم سنگینی محکوم شده‌اند و یکی از سنگین‌ترین اتهامات را دارند./میزان

فرمانده سپاه: آنچه در سوریه داریم حفظ خواهیم کرد

فرمانده کل سپاه با مضحك دانستن تهدید اخیر نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی و تأکید بر اراده جمهوری اسلامی مبنی بر حفظ آنچه در سوریه دارد، اظهار کرد: هم تمامی مستشاران نظامی و انقلابی و هم تجهیزات و سلاح‌هایی را که برای آموزش و توانمندسازی مبارزین مقاومت اسلامی و حمایت از مردم مظلوم سوریه، در این کشور اسلامی داریم حفظ خواهیم کرد. به گزارش روابط عمومی سپاه، سردار سرلشکر محمدعلی جعفری در واکنش به اظهارات تهدیدآمیز اخیر بنیامین نتانیاهو گفت: مطمئن باشید این تهدید مضحك شما را هیچ به‌حساب نمی‌آوریم؛ بدانید اگر برابر برخی اقدامات مذبوحانه شما صبر پیشه می‌کنیم، حکمتی بزرگ در آن نهفته است.

جعفری با بیان این‌که «بی‌شك شما در آینده‌ای نه‌چندان دور به مصلحت و صبر انقلابی ما پی خواهید برد»، تصریح کرد: فقط بدانید که دارید با دم شیر بازی می‌کنید! بترسید از روزی که موشك‌های نقطه‌زن ایران غرش‌کنان بر سرتان فرود آید و انتقام همه خون‌های به‌ناحق ریخته مسلمانان مظلوم منطقه را از شما بگیرد.

گفت‌وگو با کارشناسان درباره عملکرد دولت پس از خروج آمریکا از برجام

دور برجام نچرخیم!

برخی کارشناسان معتقدند با توجه به خروج آمریکا و تعلل اروپا، ایران نیز باید بدون توجه به برجام برنامه‌های خود را در حوزه‌های مختلف ادامه دهد

گروه سیاسی

امروز سومین سالگرد اجرای برجام است؛ توافقی که چند ماهی است یکی از اعضای اصلی خود را از دست داده اما سایر طرف‌ها بر ادامه اجرای آن اصرار دارند. اما در یك سوی این ماجرا ایران است که تمام تعهدات خود را انجام داده و در طرف دیگر انگلیس، فرانسه، آلمان، چین و روسیه هستند که علاوه بر تعهدات خود، تعهدات آمریکا را نیز تقبل کرده‌اند و دائما می‌گویند به دنبال راهکاری برای حفظ منافع ایران در برجام هستند و البته هیچ‌کاری هم نمی‌کنند. درباره این‌که دولت جمهوری اسلامی ایران باید در ماه‌های گذشته که آمریکا از برجام خارج شده چه رفتاری می‌کرد دیدگاه‌های مختلفی وجود دارد و در حالی که برخی در داخل معتقدند ایران باید عکس‌العمل‌های قاطع‌تری اتخاذ می‌کرد، رئیس جمهور روز سه‌شنبه در استان گلستان با دفاع از عملکرد دولت گفت: شاید اگر دولت دیگر و شرایط دیگری در کشور حاکم بود، ما آغازگر (نقض برجام) می‌شدیم. البته خیلی تحریك کردند که ما را به آتش ببرند که یك جا نقض‌کننده باشیم اما افتخار دولت دوازدهم این است که ما آغازگر این مسیر نبودیم.

البته دیروز اسحاق جهانگیری، معاون اول رئیس جمهور با تاکید بر این‌که به هیچ وجه از اقدامات عملی اروپایی‌ها در برجام راضی نیستیم و آنها می‌توانستند قوی‌تر عمل کنند، گفت: رئیس جمهور و شورای عالی امنیت ملی اخیرا تصمیمات خوبی در این زمینه اتخاذ کرده‌اند.

در سومین سالگرد اجرای برجام در گفت‌وگو با چند کارشناس سیاسی به بررسی عملکرد دولت پس از خروج آمریکا از برجام پرداخته‌ایم.

ایران با برجام کمتر در معرض خطر است

محمدعلی ابطحی/فعال سیاسی

توافق برجام قطعا تصمیم‌گیری بسیار مهمی بود که در مقطعی از تاریخ ایران اتخاذ شد و قطعا ایران با برجام کمتر از ایران بدون برجام در معرض خطر قرار می‌گیرد. تصور من این است که این توافق شرایط ما در عرصه‌های بین‌المللی را مثل زمان و دوره اصلاحات و سیاست تنش‌زدایی که از سوی دولتمردان صورت می‌گرفت بهبود بخشید.

همچنین شاهدیم با خروج آمریکا از برجام به جای تشکیل اجماع جهانی علیه ایران، اجماع علیه ترامپ و ایالات متحده در حوزه بین‌الملل صورت گرفت. اساسا آمریکا و اسرائیل در طول ۴۰ سال گذشته همواره در تلاش بوده و هستند که با هر گونه موفقیت ایران در عرصه جهانی مقابله کرده و برای کشورمان مشکل و بحران ایجاد کنند.

آمریکایی‌ها همواره سعی می‌کنند از اثرات دوری ایران از خشونت و تاثیرگذاری منطق و سیاست همزیستی مسالمت‌آمیزی که کشورمان در پیش می‌گیرد، بکاهند. برجام چنین شرایطی را فراهم کرد اما با روی کار آمدن ترامپ تلاش‌های فراوانی برای انفجار یك بمب عملیاتی وسط موفقیت‌های سیاسی ایران در پیش گرفته شد.

بنابراین برجام را باید یك اتفاق مثبت دانست و دوستانی که سعی در کمرنگ نشان دادن این موفقیت دارند باید متوجه باشند که به جای همسویی با دشمن در مخالفت با برجام در چارچوب ایجاد وحدت و یکپارچگی حرکت کنند.

توافق بین‌المللی را نقض نمی‌کنیم

مرتضی حاجی/فعال سیاسی

ما براساس باورهای دینی و فتوای رهبری اگر توافق برجام هم نبود همان روند صلح‌آمیز هسته‌ای را پی می‌گرفتیم. همچنین باید دانست که خروج ایالات متحده از برجام بیش از آن‌که به ضرر ایران باشد باعث کاهش اعتبار دولتمردان آمریکایی در عرصه‌های بین‌المللی شده است.

بازگرداندن تحریم‌های سابق آمریکا علیه ایران نیز نمی‌تواند به کشور صدمه‌ای بزند. آمریکا در قضیه برجام از این توافق بین‌المللی خارج شد و اروپایی‌ها هم به تعهدات خود درست عمل نکردند، اما ما همچنان بر همان قراری که گذاشتیم پایبندیم و توافق قانونی را نقض نمی‌کنیم. در عین حال تلاش‌هایی برای تحت فشار قرار دادن ایران تشدید شده است که برای رهایی از این تنگناها نیازمند وحدت و یکپارچگی جناح‌های مختلف سیاسی هستیم.

تضعیف نظام و آدرس غلط دادن به دشمن باعث تطمیع آنان برای ایجاد مزاحمت‌های پی در پی علیه جمهوری اسلامی ایران خواهد شد که برای رفع این معضل حتما باید قوای سه‌گانه، کارگزاران و ملت با هم همکاری داشته باشند و کشورهای دیگر یك صدای واحد را در عرصه سیاست خارجی از ایران بشنوند و آن هم باید از طریق دولت و سکانداران سیاست خارجی کشور باشد.

برجام مرده است، فقط رهایش کنید

سیدحسین نقوی حسینی/نماینده ورامین در مجلس

۲۷ دی ۹۴ پس از آن‌که ما تعهدات پیوست برجام را انجام دادیم و آژانس اقدامات ما را راستی‌آزمایی کرد، تازه اجرای برجام آغاز و قرار شد طرف مقابل، اجرای تعهداتش را شروع کند. البته بسیاری از تعهدات طرف مقابل به اجرا درآمد و اگر به غربی‌ها انتقاد کنیم که چرا چیزی گیر ما نیامد می‌گویند ما اجرای برجام را شروع کردیم، اما منتفع نشدن شما دلایل دیگری دارد. مثلا تحریم‌های جدیدی که وضع شد عملا مانع انتفاع ما از برجام شد اما براساس برجام هم نمی‌شد به آنها اعتراض کرد.

همان روز خروج آمریکا تاکید کردم خروج آمریکا یعنی مرگ برجام اما دستگاه دیپلماسی ما اصرار دارد که باید برجام را با اروپا ادامه داد و اروپا گفته در برجام می‌ماند. ما هر چه می‌گوییم اروپا منهای آمریکا نمی‌تواند هیچ تصمیمی بگیرد و اروپا مرعوب آمریکاست، دوستان ما می‌گویند شناخت شما درست نبوده و اروپا مستقل است و می‌خواهند اس.پی.وی را راه بیندازند. اما بر اساس معادلات ساده اقتصادی و دو دوتا چهارتا می‌توانستیم پیش‌بینی کنیم این اتفاق نمی‌افتد، زیرا اروپا ۴۵۰ میلیارد دلار با آمریکا مبادلات تجاری دارد و ۱۵ میلیارد دلار با ایران و طبیعی است که آنها مبادلات خود با آمریکا را فدای مبادله با ایران نمی‌کنند. ضمن این‌که اغلب شرکت‌های اروپایی چندملیتی هستند و از دولت‌ها دستور نمی‌گیرند.

با وجود همه اینها، بعد از خروج آمریکا دستگاه دیپلماسی ما وقت گذراند و با مذاکرات بی‌حاصل طولانی با اروپا وقت ملت را گرفت. ما می‌توانستیم در این مدت به سیاست‌های خود بپردازیم و به داخل برگردیم و تمهیدات خود را بیندیشیم. ولی ما به خاطر امیدواری به اروپا، آمادگی لازم برای مقابله با فتنه و تحریم را پیدا نکردیم و اروپا به مذاکرات طولانی ادامه داد و نهایتا هم دیدیم که بر خلاف قولی که داده بودند اول ژانویه هیچ خبری از ساز و کار مالی اروپا نشد.

ما از اول می‌گفتیم برجام قوی نیست و حاصلی ندارد و آمریکا پایبند نمی‌ماند و کانال اروپا عملیاتی نمی‌شود اما دوستان ناراحت می‌شدند. البته در همه این مدت، هیچ‌گاه منظور ما این نبوده که بیانیه بدهیم و بگوییم که ما از برجام خارج شدیم. ما نباید داخل برجام می‌شدیم اما وقتی وارد شدیم «چوب» را خوردیم و دیگر هیچ عاقلی نمی‌گوید که با خروج از برجام «پیاز» را هم بخوریم.

بنابراین ما نیز می‌گوییم نباید از برجام خارج شویم، بلکه می‌گوییم برجام مرده است. نیازی نیست اعلام کنیم از آن خارج می‌شویم فقط کافی است دیگر به آن نپردازیم و رهایش کنیم و وقت ملت را با آن نگیریم. برجام را رها کنیم و به کار اصلی خود و به همسایه‌ها و شرکای سنتی مثل چین، روسیه، هند و همسایه‌ها بپردازیم.

با این حال دولت و دستگاه دیپلماسی همچنان در حال حرکت در مسیر قبل هستند، ولی حداقل آقای رئیس جمهور بداند که هر دولت دیگری هم در داخل سر کار بود خروج از برجام را به آن معنی که بیانیه بدهیم و خارج شویم به مصلحت نمی‌دانست و انجام نمی‌داد.

دستاوردتراشی دولت برای برجام

محمدحسن قدیری ابیانه/تحلیلگر مسائل سیاسی

نمایش ترس از جنگ، مشوق دشمن در تهدید به جنگ است. در حقیقت یکی از راهکارهایی که دشمن به‌کار می‌گیرد ترساندن دولتمردان یك کشور و حتی مردم از جنگ برای گرفتن امتیازاتی است که در شرایط عادی موافقت با آن خیانت به کشور محسوب می‌شود. دشمن می‌داند که گزینه نظامی فقط یك بلوف است و توان ورود به جنگ با ایران بدون پشیمانی از نتیجه آن امکان پذیر نیست. گزینه جنگ از این نظر منتفی است و در مورد برجام هم باید گفت که دشمن در این توافق همه چیز را برد و جز باخت برای ایران باقی نگذاشت. با برجام نه تنها تحریم‌ها برداشته نشد بلکه بر ابعاد تحریم در دولت‌های اوباما و ترامپ افزوده شد. همچنین دادن وعده‌های واهی در رابطه با برجام از سوی دولت موجب ایجاد یك انتظار غیرواقعی در افکار عمومی ایران شد که این انتظار موجب کسادی بازار و ساخت و ساز به امید شرایط متفاوت گردید و رکود را دامن زد.

تنها دستاورد ایران از برجام این بود که برای همگان روشن شد مذاکره و تعامل با آمریکا نمی‌تواند از دشمنی آمریکا و غرب علیه ایران بکاهد، اما متاسفانه دولت به جای تاکید بر این واقعیت و تبدیل برجام به یك تجربه هنوز هم در حال دستاوردتراشی برای برجام است. در حالی که آقای روحانی روز اول اجرای کامل برجام از سوی ایران وعده لغو تحریم‌های بانکی و نفتی و ... را داده بود و آقای ظریف هم بر دستاوردهای اقتصادی برجام مانور می‌داد، امروز با شکست کامل این سیاست با کمال تعجب می‌گویند هدف برجام اصولا اقتصادی و رفع تحریم‌ها نبود.

از برجام چیزی جز زیان نصیب ایران نشد. اظهار این‌که برجام سایه جنگ را از ایران دور کرد جز دستاوردسازی برای برجام و سرپوش گذاشتن برای عملکرد اشتباه دولت چیز دیگری نیست.

به دوستان سابق برگردیم

نوذر شفیعی/استاد دانشگاه

این‌که بعد از خروج آمریکا چه باید می‌کردیم می‌توان به دوبخش تقسیم کرد: یکی کارهایی که ایران باید انجام می‌داد و دیگری کارهایی که سایر اعضای ۱+۵ باید انجام می‌دادند. این کارها باید بر اساس دو مکانیسم پیش می‌رفت: یکی مکانیسم‌هایی که داخل برجام بود و یکی مکانیسم‌های خارج برجام.

مکانیسم‌های حل اختلاف در برجام تا حدودی از سوی ایران طی شد، اما اشکال این بود که این مکانیسم‌ها در نهایت به بن‌بست می‌رسید. براساس برجام اگر اختلافات حل نشود در نهایت موضوع به صورت عادی به شورای امنیت ارجاع می‌شود و طبیعی است که چون به‌صورت عادی به شورای امنیت می‌رود توسط آمریکا وتو می‌شود، بنابراین ادامه راهکارهای داخل برجام به نتیجه محسوسی نمی‌رسید.

به موازات مکانیسم‌های داخل برجام، راهکارهایی در خارج نیز پیگیری شد؛ از جمله استناد به موافقتنامه دوستی ایران و آمریکا در ۱۹۵۵ که در این زمینه تا حدودی موفق بودیم و آمریکا محکوم شد. کارهایی هم بود که می‌توانستیم انجام دهیم ولی سازوکارهای لازم برای آنها مهیا نبود. مثلا می‌شد به سازمان تجارت جهانی شکایت کرد اما چون ما عضو ناظر هستیم زمینه‌ای برای استفاده از این سازوکار وجود نداشت و کشورهای ناظر نمی‌توانند علیه دیگران شکایت کنند. اما کارهایی هست که دوستان برجامی ما می‌توانستند انجام دهند مثلا کشورهای اروپایی می‌توانستند با توجه به این‌که تحریم‌های آمریکا به شرکت‌های اروپایی زیان می‌رساند علیه آمریکا به سازمان تجارت جهانی شکایت کنند یا علیه دولت آمریکا به محاکم آمریکایی شکایت کنند.

همچنین ما و اروپا می‌توانستیم از آژانس بین‌المللی انرژی اتمی تقاضا کنیم از دیوان یا دادگاه لاهه تقاضای رای مشورتی کند. اینها کارهایی بود که بعضی انجام شد و به نتیجه رسید، بعضی انجام شد و به نتیجه نرسید و بعضی هم اصلا انجام نشد.

اما این‌که آمریکا سعی کرد ما را وادار به خروج کند درست است. اگر ایران از برجام خارج شود تمام تحریم‌های قبلی مجددا اعمال می‌شود، بنابراین ایران به هیچ‌وجه نباید اولین نقض‌کننده برجام می‌بود.

در مجموع شرایط پس از برجام چندان به نفع ایران نبود و دلیل آن هم ورود یك متغیر ناشناخته به نام دونالد ترامپ بود. در عین حال با این‌که اروپا اصرار به اجرای برجام دارد هنوز اقدام محسوسی در این زمینه انجام نداده و در عین حال شرکت‌های آنها به‌راحتی از ایران خارج شدند. به نظر می‌آید اگر آمریکا مقداری فشارش را بر اروپا افزایش دهد ممکن است آنها هم در ادامه روند، چندان بر اجرایی شدن برجام اصرار نورزند. در این شرایط شاید بازگشت به دوستان سابق از جمله چین و روسیه یکی از راهکارهای پیش روی ایران است.

دومین راهکار هم این است که سیاست صبر و انتظار در پیش گرفته شود تا شاید در انتخابات آینده، سرجمع رفتارهای ترامپ باعث شود آمریکایی‌ها برای بار دوم به او رای ندهند و تحولاتی در آمریکا حادث شود که به نفع برجام تمام شود.

برجام الان توافق نیست تعهد داوطلبانه است

سعدا... زارعی/کارشناس مسائل منطقه‌ای

در شرایط کنونی بحث خروج از برجام یا پایبندی به آن منافعی برای ایران ندارد و اساسا نباید در این حوزه بحث کرد. البته می‌توانیم از حقوق مصرح خود در برجام در بخش ان.پی.تی و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی استفاده کنیم اما به هر صورت وقتی یکی از طرفین از برجام خارج شد دیگر نباید آن را توافق نامید بلکه تعهدی داوطلبانه است و در چنین شرایطی ایران این حق را دارد که هر بخش از این سند را کم یا زیاد کند.

ما زمانی به سمت مذاکره و توافق حرکت کردیم که با فشارهای متراکمی در بعد بین‌المللی مواجه بودیم.

مسائل مربوط به توان نظامی و نفوذ منطقه‌ای و اجرایی کردن احکام الهی جزو خطوط قرمز ما بود و در عین حال ایران به این نتیجه رسید که برای کم کردن فشار و مدیریت شرایط آینده در نهایت بپذیرد که درباره اعمال محدودیت‌هایی در حوزه فعالیت‌های هسته‌ای که البته قابل جبران باشد، باب گفت‌وگو را با غرب باز کند و در نهایت برجام امضا شد.

متاسفانه در داخل کشور کسانی که اجازه وارد شدن به گفت‌وگو با غرب را داشتند و قرارداد برجام را امضا کردند، آرام آرام به آن جنبه قداست بخشیدند. در حالی که این توافق با دشمنان ایران صورت گرفت و توافقی که با دشمن باشد مقدس نیست. برجام فقط این فرصت را فراهم کرد که ما موقعیت خود را در منطقه تحکیم کنیم و در وضعیت آزادتری، با قدرت برنامه دفاعی خود را جلو ببریم. ما در این دو سال از توافق برجام توانستیم پرونده عراق و سوریه را جلو ببریم.